

1. Productbeschrijving Dossiervorming en Projectdocumentatie Integrale Veiligheid

Algemene beschrijving

De producten binnen deze productgroep betreffen het opstellen, actualiseren en evt. beheren van projectdocumentatie. De projectdocumentatie bestaat uit onder meer een (Ontwerp) Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E), het IV-Plan en het IV-Dossier.

Doelstelling

De projectdocumentatie heeft als doel veiligheidsgegevens van het project op orde te hebben en te houden (compleet en betrouwbaar) om:

- Een veilige uitvoering van de werkzaamheden te waarborgen.
- Te komen tot een eenduidige vastlegging van de wijze van verantwoording, beheersing, sturing en besluitvorming ten aanzien van Integrale Veiligheid.
- Aan te tonen hoe te allen tijde wordt voldaan aan wet- en regelgeving en contracteisen.
- Een vlotte overdracht van projectdocumenten van het project of object(en) naar Opdrachtnemer Project en van Opdrachtnemer Project naar Rijkswaterstaat te bewerkstelligen.

Uitgangspunten

- De Opdrachtnemer IV is bekend met relevante wet- en regelgeving (zoals het Arbobesluit) en RWS-standaarden.
- De vigerende kaders, richtlijnen en sjablonen zijn opgenomen in de Werkwijzer RWS (WW-RWS).
- De totstandkoming van de projectdocumentatie IV valt onder de verantwoordelijkheid van de Project Manager, eventueel gedelegeerd aan de Technisch Manager. De projectdocumentatie IV wordt geaccordeerd door de Project Manager, dan wel de Technisch Manager.
- Wanneer de Opdrachtnemer IV feedback heeft over de bij het opstellen van producten gehanteerde RWS-documenten (kaders/handreikingen/sjablonen), dan wordt deze doorgegeven via veiligheidinprojecten@rws.nl.

Producteisen

1. De onder voorliggende productgroep opgestelde documentatie en dossiers voldoen aan de interne RWS kaders
2. De Ontwerp RI&E is een systematische inventarisatie, beoordeling en beheersing van alle veiligheidsrisico's in het project en wordt geactualiseerd zodra de stand van het project daartoe aanleiding geeft. De ontwerp RI&E geldt als uitgangspunt voor het IVP.
3. De Ontwerp RI&E Veiligheid voldoet aan de *Instructie Ontwerp RIE Veiligheid* en wordt opgesteld volgens het *Sjabloon Ontwerp RIE* (WW-RWS).
4. Het IV-Plan wordt opgesteld aan het begin van de planuitwerkingsfase en geactualiseerd zodra de stand van het project daartoe aanleiding geeft. Op basis van de Ontwerp RI&E geeft het IV-Plan weer hoe het project de veiligheid integraal borgt. Het IV-Plan wordt opgesteld volgens het *Sjabloon Integraal Veiligheidsplan* (WW-RWS).
5. De IV-Dossiers zijn object dan wel areaal specifiek en bevatten veiligheidsrelevante object- of areaalgegevens die na afloop van een project relevant blijven. IV-Dossiers worden opgesteld dan wel geactualiseerd zodra de stand van het project daartoe aanleiding geeft. Het IV-Dossier wordt opgesteld volgens het *Sjabloon Integraal Veiligheidsdossier* (WW-RWS).
6. De IV-Dossiers zijn geschikt om – als onderdeel van het Opleverdossier – na projectrealisatie over te dragen aan de Beheerder.
7. De projectdocumentatie IV sluit aan op het Projectplan.

Indicatie te leveren producten

De volgende op te leveren producten zijn indicatief en niet limitatief. De te leveren producten zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst zijn leidend.

- (Ontwerp) RI&E
- IV-Plan
- IV-dossier

2. Productbeschrijving Klanteisen en eisen contractspecificaties Integrale Veiligheid

Algemene beschrijving

Het inventariseren en beoordelen van aan veiligheid gerelateerde klanteisen en deze vertalen naar systeemeisen, contracteisen en advies over wijzigingen en verificatie en validatie met betrekking tot aan veiligheid gerelateerde eisen.

Doelstelling

Dit product zorgt voor de totstandkoming van de bijdrage aan specificaties, wijzigingen en verificatie en validatie vanuit het aspect veiligheid.

Uitgangspunten

- De Opdrachtnemer IV is bekend met relevante wet- en regelgeving en RWS-standaarden.
- De Opdrachtnemer IV heeft kennis van en ervaring met de KES-methodiek.
- Wanneer de Opdrachtnemer IV feedback heeft over de bij het opstellen van producten gehanteerde RWS-documenten (kaders/handreikingen/sjablonen), dan wordt deze doorgegeven via veiligheidinprojecten@rws.nl.

Producteisen

1. Klanteisen omtrent veiligheidsaspecten in de KES zijn opgesteld conform het sjabloon *Klanteis specificatie* (Werkwijzer RWS #840) en worden geaccordeerd door de Technisch Manager.
2. Systeemeisen in de SYS en contracteisen in de contractspecificatie omtrent het aspect veiligheid zijn opgesteld conform het *Sjabloon voor Systeemspecificaties* (Werkwijzer RWS #902) en *WWB-SE-0058 Opstellen van systeemeisen* (Werkwijzer RWS #5524) worden geaccordeerd door de Technisch Manager.
3. Adviezen over wijzigingen en verificatie en validatie zijn opgesteld conform *WWB-SE-0044 Verifiëren en valideren bij systeemontwikkeling* (Werkwijzer RWS #854).

Indicatie te leveren producten

De volgende op te leveren producten zijn indicatief en niet limitatief. De te leveren producten zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst zijn leidend.

- Bijdrage nieuwe KES, inclusief eventuele toets veiligheidsstudies en ontwerpen.
- Toets in het kader van veiligheid op SYS en contractspecificatie
- Toets in het kader van veiligheid bij wijzigingen.
- Beoordelen aanbieding Opdrachtnemer Project

3. Productbeschrijving Toetsing Veiligheidsrapportages en bijdrage aan SCB toetsen Integrale Veiligheid

Algemene beschrijving

Dit product betreft het toetsen op veiligheidsaspecten in een project. Hierbij gaat het om de volgende onderdelen:

- Bijdragen aan de uitvoering van systeem-, proces- en/of producttoetsen Systeemgerichte Contractbeheersing (SCB) op veiligheidsaspecten in de activiteiten van een Opdrachtnemer Project.
- Periodieke producttoets veiligheidsrapportages Opdrachtnemer Project.

Doelstelling

Doelstelling is inzicht krijgen in hoeverre aan gestelde veiligheidseisen wordt voldaan en in welke mate documentatie up-to-date en volledig is de veiligheidsprestaties van de Opdrachtnemer Project. Op basis hiervan kunnen eventueel verbetermaatregelen worden geïnitieerd door de Opdrachtgever en Opdrachtnemer Project.

Uitgangspunten

- De Opdrachtnemer IV is bekend met relevante wet- en regelgeving en RWS-standaarden.
- De Opdrachtnemer IV heeft kennis van en ervaring met de SCB-methodiek.
- Voor de toetsing van de activiteiten van een Opdrachtnemer Project is geactualiseerde risicodossier van Opdrachtnemer Project en eventuele resultaten van eerder uitgevoerde SCB toetsen beschikbaar.
- Opgeleverde veiligheidsrapportages van Opdrachtnemer Project worden direct na oplevering getoetst.
- Veiligheidsrapportages worden gedurende een project volgens een vaste frequentie opgeleverd.
- Wanneer de Opdrachtnemer IV feedback heeft over de bij het opstellen van producten gehanteerde RWS-documenten (kaders/handreikingen/sjablonen), dan wordt deze doorgegeven via veiligheidinprojecten@rws.nl.

Producteisen

De eisen aan de bijdrage aan SCB-toets op het veiligheidsaspect in de activiteiten van Opdrachtnemer Project zijn:

1. De Opdrachtnemer IV conformeert zich aan de gehanteerde methodiek van SCB.
2. Bevindingen maken onderdeel uit van het SCB-toetsverslag. Het opstellen van de SCB-rapportage maakt geen onderdeel uit van dit product.

De eisen aan het toetsen van de veiligheidsrapportage zijn:

3. De uitkomst van de toets dient te worden gerapporteerd in een toetsverslag en geeft aan in hoeverre de projectdocumenten op orde zijn op het gebied van veiligheid en waar eventueel verbeterpotentieel zit.
4. Toetsverslag 'Veiligheidsrapportage' wordt goedgekeurd door de Contractmanager.

Indicatie op te leveren producten

De volgende op te leveren producten zijn indicatief en niet limitatief. De te leveren producten zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst zijn leidend.

- Bijdrage SCB- systeem-, proces- en/of producttoets.
- Toets aflever- of opleverdossier betreffende IV-aspecten, inclusief toetsverslag.
- (Product)toets op veiligheidsrapportages en -plannen ON, inclusief toetsverslag.

4. Productbeschrijving Ophalen en verwerken meldingen incidenten Integrale Veiligheid

Algemene beschrijving

Rijkswaterstaat maakt het onderscheid tussen meldingen van incidenten¹ in het Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat (MIR) en bulkmeldingen. Het MIR is bedoeld voor 'eigen' RWS-meldingen, terwijl bulkmeldingen gericht zijn op het verwerken van incidentmeldingen van de Opdrachtnemer Project. Dit product betreft enerzijds het ontvangen/ophalen van een dump van incidentmeldingen bij de Opdrachtnemer Project en het doorzetten van deze dump en anderzijds het RWS-projectteam ondersteunen bij het doen van meldingen in het MIR.

Doelstelling

- Registratie van incidenten op RWS-projecten.
- Het mogelijk maken incidenten te monitoren, analyseren en af te handelen.
- Het helpen voorkomen van toekomstige incidenten, door lering te trekken uit incidenten.

Uitgangspunten

- De Opdrachtnemer IV is bekend met relevante RWS-standaarden.
- Meldingen van incidenten worden door medewerkers RWS / Opdrachtnemer Project zelf gedaan.
- Medewerkers RWS melden in het MIR, medewerkers Opdrachtnemer Project melden in het voor hen beschikbaar gestelde middel.
- Alle incidenten van de Opdrachtnemer Project dienen geregistreerd te worden volgens de bulkmeldingen systematiek.
- Alle incidenten van het RWS-projectteam dienen geregistreerd te worden in het Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat (MIR).
- De daadwerkelijke afhandeling van het incident verloopt via Water Verkeer en Leefomgeving (WVL) en de (regionale) organisatieonderdelen, zodat Rijkswaterstaat-breed lering hieruit kan worden getrokken.
- Analyse van de meldingen en het verwerken van de meldingen in de Trimesterrapportage wordt – indien gewenst – separaat uitgevraagd in productgroep 7 *Voortgangsrapportages IV*.
- Wanneer de Opdrachtnemer IV feedback heeft over de bij het opstellen van producten gehanteerde RWS-documenten (kaders/handreikingen/sjablonen), dan wordt deze doorgegeven via veiligheidinprojecten@rws.nl.

Producteisen

1. Meldingen gedaan in systemen van Opdrachtnemer Project worden door deze gedeeld met het RWS-projectteam. Wanneer dit niet het geval is dienen deze te worden opgehaald.
2. Het verwerken van bulkmeldingen conform *Toelichting melden incidenten via Bulkmeldingen en Template Bulkmeldingen*.
3. Het verwerken van MIR-meldingen conform de *Handreiking Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat (MIR)*.

Indicatie op te leveren producten

De volgende op te leveren producten zijn indicatief en niet limitatief. De te leveren producten zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst zijn leidend.

- Ontvangen/ophalen van meldingen van incidenten bij de Opdrachtnemer Project en deze verwerken conform *Toelichting melden incidenten via Bulkmeldingen en Template Bulkmeldingen*.
- Ondersteunen van projectteamleden bij het doen van meldingen van incidenten in het MIR.

¹ Het Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat spreekt in relatie tot de term incident over het volgende: 1) ongeval, 2) bijna ongeval, 3) gevaarlijke situatie, 4) agressie en geweld, 5) informatiebeveiliging, 6) integriteit (heeft een aparte meldprocedure) en 7) onwel wording (Handreiking Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat (MIR), 29-06-2018). Deze definitie wordt tevens gehandhaafd in deze productbeschrijving.

5. Productbeschrijving Voorlichting en opleidingen Integrale Veiligheid

Algemene beschrijving

Deze productgroep bestaat uit producten in het kader van het geven van voorlichting, opleidingen en vraaggestuurd advies, ten behoeve van een hoger veiligheidsbewustzijn binnen projectteams en het faciliteren in kennis op het gebied van Integrale Veiligheid (IV). Hierbij geldt als uitgangspunt dat RWS als geheel, maar ook RWS projectteams zullen stijgen op de veiligheidscultuurladder. Met deze productgroep kunnen IPM-teams ondersteuning inkopen bij het opstellen van een opleidingsplan en bij het organiseren van voorlichtingsactiviteiten, trainingen en opleidingen op het gebied van veiligheid. Verder kunnen IPM-teams middels de productgroep expertise inkopen voor het beantwoorden van specifieke IV-vragen.

Doelstelling

- Een verhoogde bewustwording bij medewerkers over het belang van veiligheid.
- De kennis over relevante veiligheidsdomeinen op het benodigde niveau brengen. Het gaat om actuele veiligheidseisen en –maatregelen die voortvloeien uit de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, beleid, kaders en richtlijnen rondom veiligheid.

Uitgangspunten

- De Opdrachtnemer IV is bekend met relevante wet- en regelgeving en RWS-standaarden.
- De leden van projectteams voldoen aan de minimale opleidingsvereisten die voor hen gelden. Zij hebben de e-learning Integrale Veiligheid afgerond en zijn in het bezit van een VCA-VOL certificaat (beide gefaciliteerd binnen het leerportaal van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat).
- Projectteams laten binnen de Raamovereenkomst IV Perceel 2 minimaal één maal per jaar een veiligheidsmeting uitvoeren. Aan de hand van de resultaten van deze meting stuurt het projectteam op het verhogen van de veiligheidscultuur. Producten ten behoeve van deze sturing komen onder andere voort uit deze productgroep.
- Wanneer de Opdrachtnemer IV feedback heeft over de bij het opstellen van producten gehanteerde RWS-documenten (kaders/handreikingen/sjablonen), dan wordt deze doorgegeven via veiligheidinprojecten@rws.nl.

Producteisen

1. Een opleidingsplan wordt gemaakt aan de hand van een inventarisatie van de benodigde voorlichting en opleiding van de medewerkers van het desbetreffende project op het gebied van veiligheid en incidentenafhandeling. Het bevat de planning en toelichting van de werkwijze van de uitvoering van de benodigde voorlichting en opleidingen.
2. De organisatie en uitvoering van voorlichting en opleiding onder het opleidingsplan zijn separate producten binnen voorliggende productgroep. De binnen de Nadere Overeenkomst vastgestelde producten dienen derhalve als input voor het eventueel te leveren opleidingsplan.
3. Het beantwoorden van specifieke vragen met betrekking tot IV (vraaggestuurd advies) vindt enkel plaats op verzoek van de technisch manager.
4. Het vraagstuk IV dient voorafgaand schriftelijk te zijn afgestemd. Beantwoording van het vraagstuk IV dient schriftelijk te worden ingeleverd bij de technisch manager.

Indicatie op te leveren producten

De volgende op te leveren producten zijn indicatief en niet limitatief. De te leveren producten zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst zijn leidend.

- Het opstellen en actualiseren van een opleidingsplan.
- Het bijwonen van de veiligheidscultuurladder, ten behoeve van het opstellen van een opleidingsplan.
- Het leveren van vraaggestuurd advies (eventueel op te splitsen in complex/groot en eenvoudig/klein advies). Nader gespecificeerd in de Vraagspecificatie.
- Het organiseren van themasessies, lunchlezingen, toolbox meetings en thematische project overleggen rondom veiligheid.
- Het verzorgen van de veiligheidsbespreking bij de Project Start Up (PSU) en Project Follow Up's (PFU).

6. Productbeschrijving Veiligheidsrondes en Safety Walks

Algemene beschrijving

Veiligheidsrondes en Safety Walks hebben tot doel het veiligheidsbewustzijn onder projectteamleden en projectmedewerkers te vergroten. Een Veiligheidsronde is een locatiebezoek door veiligheidsdeskundigen om de veiligheidssituatie van de bezochte projectlocatie in kaart te brengen. Een Veiligheidsrondes kan zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden. Een Safety Walk is een aangekondigd locatiebezoek waarbij het management van zowel de Opdrachtgever als Opdrachtnemer Project aanwezig is.

Doelstelling

- Een Veiligheidsronde is een inspectie en heeft tot doel de status van de Integrale Veiligheid (IV) in kaart te brengen. In het bijzonder wordt er gekeken of de geïdentificeerde projectrisico's beheerst zijn, d.w.z. of de vastgestelde beheersmaatregelen in de praktijk worden toegepast en of deze ook het gewenste effect hebben.
- Een Safety Walk dient een open karakter te hebben, die ieder uitnodigt om in gesprek te gaan. Met een Safety Walk draagt het management tevens het belang uit van veiligheid, door als leidinggevenden zichtbaar aandacht aan veiligheid te geven.

Uitgangspunten

Er geldt een aantal uitgangspunten voor de uitvoering in algemene zin van beide producten:

- De Opdrachtnemer IV is bekend met relevante wet- en regelgeving en RWS-standaarden.
- De Opdrachtnemer IV stelt zich op de hoogte van relevante huisregels en specifieke risico's van te bezoeken areaal en objecten.
- Wanneer de Opdrachtnemer IV feedback heeft over de bij het opstellen van producten gehanteerde RWS-documenten (kaders/handreikingen/sjablonen), dan wordt deze doorgegeven via veiligheidinprojecten@rws.nl.

De volgende uitgangspunten gelden specifiek voor Veiligheidsrondes:

- Veiligheidsrondes worden uitgevoerd met gebruik van de voor de verschillende veiligheidsdomeinen van toepassing zijnde wet- en regelgeving en richtlijnen, zoals het Arbobesluit en de CROW-richtlijnen 96a en 96b Verkeersmaatregelen.
- Het bepalen van de frequentie en opstellen van de planning geschiedt op basis van een analyse van o.a. de Ontwerp R&E, het projectrisicodossier en de algemene projectplanning.
- De Technisch Manager accordeert de opgestelde Veiligheidsronde-rapportages.

De volgende uitgangspunten gelden specifiek voor Safety Walks:

- Safety Walks worden ingepland en gehouden op specifieke formele momenten.
- De Technisch Manager accordeert de opgestelde Safety Walk -rapportages.

Producteisen

De eisen aan het product Veiligheidsronde zijn:

1. De Veiligheidsronde wordt uitgevoerd conform de *Instructie Veiligheidsronde in projecten*
2. Rapportage van de Veiligheidsronde geschiedt conform het *Sjabloon Verslag Veiligheidsronde – Safety walk Projecten* (opgenomen als bijlage bij de instructie).

De eisen aan het product Safety Walk zijn:

3. De Safety Walk wordt uitgevoerd conform de *Instructie Safety Walk in projecten*
4. Rapportage van de Safety Walk geschiedt conform het *Sjabloon Verslag Veiligheidsronde – Safety walk Projecten* (opgenomen als bijlage bij de instructie).

Indicatie op te leveren producten

De volgende op te leveren producten zijn indicatief en niet limitatief. De te leveren producten zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst zijn leidend.

- Organiseren en uitvoeren van een Veiligheidsronde, inclusief rapportage.
- Organiseren en uitvoeren van een Safety Walk, inclusief rapportage.

7. Productbeschrijving Voortgangsrapportage Integrale Veiligheid

Algemene beschrijving

Deze productgroep bevat producten met betrekking tot het opstellen van voortgangsrapportages en het voeren van overleg over de voortgang van veiligheidsmanagement binnen een project Aanleg & Onderhoud.

Doelstelling

- Vergroten van de bewustwording rondom veiligheid en lering te trekken uit ervaringen op het gebied van Integrale Veiligheid (IV).
- Het verkrijgen van een goed beeld van de stand van zaken met betrekking tot veiligheid in projecten.
- Met een voortgangsrapportage kan het projectteam aantonen dat veiligheidsmanagement in het project effectief wordt toegepast.
- De voortgangsrapportage is een basisonderdeel van de Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA) voor veiligheid in projecten. Op basis van systematische trends kan men de PDCA-cyclus niet alleen binnen een project maar ook Rijkswaterstaat (RWS)-breed verder verbeteren.

Uitgangspunten

- De Opdrachtnemer IV is bekend met relevante wet- en regelgeving en RWS-standaarden.
- De inhoud van rapportages wordt afgestemd met de hiervoor relevante IPM-rolhouders van het project.
- De Opdrachtnemer IV heeft relevante kennis en vaardigheden voor de uitvoering van trendanalyses.
- Wanneer de Opdrachtnemer IV feedback heeft over de bij het opstellen van producten gehanteerde RWS-documenten (kaders/handreikingen/sjablonen), dan wordt deze doorgegeven via veiligheidinprojecten@rws.nl.

Producteisen

1. Voorbereiding van en/of bijdrage aan de voortgangsrapportages IV van een project bestaande uit:
 - a. De aanlevering van de input voor de Trimesterrapportage (T-rapportage).
 - b. Het verwerken van de resultaten van de Veiligheidsmonitor Projecten (VMP) in de T-rapportage.
 - c. Een beschrijving van de stand van zaken op het gebied van veiligheid bestaande uit: verrichte activiteiten, geleverde producten, te ondernemen activiteiten voor de komende periode.
 - d. Het leveren van een trendanalyse betreffende gemelde of waargenomen incidenten (gebaseerd op rapportages Opdrachtnemer Project).
 - e. Aanbevelingen ter voorkoming van herhaling van incidenten en/of beperking van de gevolgen daarvan.
2. De voortgangsrapportages en analyses worden besproken met in ieder geval de Technisch Manager en Manager Projectbeheersing en vastgesteld door de Technisch Manager.
3. De trendanalyses en aanbevelingen worden doorgesproken met alle IPM-rolhouders binnen het project.
4. Voor de T-rapportage wordt de RWS-procedure voor gebruik van de projectendatabase RWS gevolgd.

Indicatie op te leveren producten

De volgende op te leveren producten zijn indicatief en niet limitatief. De te leveren producten zoals beschreven in de Nadere Overeenkomst zijn leidend.

- Input leveren t.b.v. T-rapportage.
- Bijdrage leveren aan de verwerking van de resultaten van VMP.
- Rapportage omtrent de stand van zaken op het gebied van veiligheid op het project in relatie tot de geleverde producten.
- Trendanalyse van meldingen incidenten.